

Matti Pesonen

Helsingin postitoimipaikat - 1809 - 2020

Osa 2 - 1923 - 1965/66

Matti Pesonen

Helsingin postitoimipaikat – 1809 – 2020

Osa 2 – 1923 – 1965/1966.

Lukijalle:

Helsinki nykyinen kotipaikkani ja Suomen pääkaupunki. Keräilijänä suurin mielenkiintoni on asioiden tutkiminen ja uusien asioiden oivaltaminen. Keräilijänä, joka olen ja aina ehkä tutkimiseen viehtyneenä henkilönä valinnut keräily alueikseni hieman unohduksiin jääneet filatelian alueet. Ensimmäinen kiinnostukseni oli Suomen Kotkamerkit ja sitä seurasi Maalaiskirjeenkantajien numeroleimat joka on edelleen keräilyssäni yksi intohimo.

Helsinki keräilyni alkoi siitä, kun huomasin miten vähän Helsingin alueen postitoimintaa yleensä tunnetaan. Leimoja Helsingin postitoimipaikoista tunnetaan paljon erilaisia pienin eroin ja postitoimipaikkoja on useita. Tämä syy muutti ajatteluni hieman syvemmälle leimojen taakse. Ajatus Helsingin postitoimipaikkojen osoitteiden etsimiseen ja selvittämiseen missä ne sijaitsivat ja miten ne muuttuivat ajan myötä.

Postitoimipaikkojen osoitteiden selventämisen yhteydessä selviää myös mitä tämä kyseisen toimipaikan kuului tehdä ja mitä ei. Tarkoituksena on esittää kaikki Helsingin postitoimipaikat vuodesta 1809 aina vuoteen 2020. Toimipaikkojen jälkeen on osio missä kerrotaan muista postitoiminnan tapahtumista.

Helsingin pääpostitoimipaikan alun yhteydessä esitän poikkeuksellisesti lähetykset mistä selviää leima tyyppit mitä käytettiin. Muiden toimipaikkojen osalta esitän vain yhden kohteet tekstin kera missä kerrotaan toimipaikan muutokset.

Kirjan esitys on jaettu kolmeen osaan. Ensimmäinen osa käsittää vuodet 1809-1923. Vuonna 1809 siirryttiin Ruotsin vallasta Venäjän Keisarikunnan vallan alle. Vuonna 1923 oli ensimmäinen postitoimipaikkojen nimen muutos. Helsingin alueen postitoimipaikat muutettiin Helsingfors / Helsinki nimisiksi ja leimasin mallit muuttuivat silta leimoiksi. Postin toiminnot jatkuvat tästä hieman pidemmälle.

Toinen osa kertoo vuosien 1923 ja vuosien 1965/1966 ajasta. Vuonna 1923 muutettiin Helsingin keskustan useat postitoimipaikat Helsinki nimisiksi. Helsingin laitamilla olevat alueet nimettiin kaksikieliseksi paikkain kummankin suomenkielisen ja ruotsinkielisen nimen mukaan. Vuonna 1965 / 1966 välisenä aikana aloitettiin kaikkien nimien muutos Helsinki nimisiksi.

Kolmas osa kertoo vuodesta 1965/1966 aina vuoteen 2020. Vuonna 1966 oltiin muutettu kaikki nimet Helsinki / Helsingfors nimiksi. Tämä kuului osana koko maata koskevaa postinumero uudistusta ja Helsinki oli ensimmäinen paikkakunta jossa tämä tehtävä suoritettiin. Tässä toimenpiteessä Helsinki sai nykyisen muotonsa ja siksi osassa yksi on mukana alueita mitkä eivät kuuluneet heti Helsingin posti alueeseen. Vuosi 2020 on valittu siksi korjan loppumis ajankohdaksi, koska tänä vuonna lopetti Helsingin pääpostitoimipaikka Helsinki 10 toimintansa ja 24.4.2020 sain varman tiedon siitä.

Palautetta voi lähettää:

Matti Pesonen, Paneliantie 29C, 00940 HELSINKI

Sähköposti: masan@saunalahti.fi

© 2021 Matti Pesonen

Kustantaja: BoD - Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD - Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-4938-8

Teoksen kopioiminen ilman tekijän kirjallista lupaa on kielletty.

Hakemisto kirja I – 1809 -> 1923.

1.0. Alkusuvi Sivut

2.1.1 Helsingin postitoiminnan alku 9-11

2.1.2. Weurlanderiin muutto.	12
2.1.3. Postipalatsi	13-15
2.1.4. Lisärakennus	16

2.2 Alipostitoimipaikat.

2.2.1. Sveaborg postikonttori.	17
2.2.2. Malm postiasema.	18
2.2.3. Asemahuoneen postitoimitus	19-20
2.2.4. Sörnäs postiasema.	21
2.2.5. Bulevardin haara-osasto	22-23
2.2.6. Kaivopuiston haara-osasto	24-25
2.2.7. Berghäll postiasema	26-27
2.2.8. Töölon postiasema	28
2.2.9. Fredriksberg postiasema	29
2.2.10. Ås postiasema	30-31
2.2.11. Skattuden / Katajanokka postiasema.	32
2.2.12. Mosabacka postiasema	33

2.3 Toisen luokan haara-osastot

2.3.1. Helsingfors / Helsinki I	34
2.3.2. Helsingfors / Helsinki II	35
2.3.3. Helsingfors / Helsinki III	36
2.3.4. Helsingfors / Helsinki IV	37
2.3.5. Helsingfors / Helsinki V	38
2.3.6. Helsingfors / Helsinki VI	39
2.3.7. Helsingfors / Helsinki VII	40
2.3.8. Helsingfors / Helsinki VIII	41
2.3.9. Helsingfors / Helsinki IX	42

2.4 Postipysäkit

2.4.1. Äggelby postipysäkki	43
2.4.2. Boxbacka postipysäkki	44
2.4.3. Lillhoplaks postipysäkki	45
2.4.4. Hoplaks postipysäkki.	46
2.4.5. Sockenbacka postipysäkki	47
2.4.6. Hermanstad pp postipysäkki	48
2.4.7. Lepola postipysäkki.	49
2.4.8. Kårböle postipysäkki.	50
2.4.9. Baggböle postipysäkki	51
2.4.10. Välitapale postipysäkki	52
2.4.11. Brändö-Villastad pp postipysäkki	53
2.4.12. Drumsö postipysäkki.	54
2.4.13. Botby postipysäkki.	55

2.5. Postinkuljetus muualle ja takaisin.

2.5.1. Höyrylaiva posti	56-58
2.5.2. Rautatiet postin kuljetuksessa	59
2.5.3. Lentoposti	60-61

2.6. Postin muita toimintoja.

2.6.1. Sanomalehdet	62-63
2.6.2. Lähtevän tavarantoimisto	64-66
2.6.3. Paketti osasto.	67-69
2.6.4. Postiennakko osasto	70
2.6.5. Postiosoitus toimisto	71
2.6.6. Halinto	72
2.6.7. Poste-réstante	73
2.6.8. Postilokerot	74
2.6.9. Lajittelu osasto.	75
2.6.10. Tiedustelu osasto	76
2.6.11. Ulkomaisten paketit.	77
2.6.12. Maalaiskirjeenkanto	78-79
2.6.13. Kuvioleimat	80

2.7. Ulkopuoliset toimijat

2.7.1. Helsinki Kaupunkiposti	81
2.7.2. Valtion rautatiet	82
2.7.3. Sisällissota	83
2.7.4. Erikoisleimat	84
2.7.5. Postimerkki automaatti	85
2.7.6. Kirjelaatikat	86

2.8. Muuta Helsinkiin liittyvää

2.8.1. Kirjaaminen.	87-90
2.8.2. Postin vahingoksi toimiminen.	91-92
2.8.3. Paikallisposti	93-94
2.8.4. ANK ja tulo leimat	95
2.8.5. Lunastus	96

Lähdeluettelo	97
---------------	----

Muuta kirjallisuutta	98
----------------------	----

Hakemisto kirja II – 1923 – 1965/66

3.0. Pääpostitoimipaikka.	Sivu		
3.1. Helsinki / Helsingfors	9-11	3.2.43. Helsinki / Helsingfors	56
3.2. Alipostitoimipaikat		3.2.44. Marjaniemi / Marudd	57
3.2.1. Helsinki / Helsingfors	12	postiasema.	57
3.2.2. Helsinki / Helsingfors	13	3.2.45. Pirkko postiasema	58
3.2.3. Helsinki / Helsingfors	14	3.2.46. Vanha-Käpylä/Gamla-Kottby	59
3.2.4. Helsinki / Helsingfors	15	3.2.47. Helsinki / Helsingfors	60
3.2.5. Helsinki / Helsingfors	16	3.2.48. H:ki Vanhakaupunki / H:fors	
3.2.6. Helsinki / Helsingfors	17	Ganmmelstaden	61
3.2.7. Helsinki / Helsingfors	18	3.2.49. Helsinki-Kallio / Helsingfors-	
3.2.8. Helsinki / Helsingfors	19	Berghåll.	62
3.2.9. Helsinki / Helsingfors	20	3.2.50. Taivaskallio / Himmelsberget	63
3.2.10. Helsinki / Helsingfors	21	3.2.51. Helsinki -Töölö / Helsingfors -	
3.2.11. Helsinki / Helsingfors	22	Töölö	64
3.2.12. Helsinki / Helsingfors	23	3.2.52. Helsinki / Helsingfors	65
3.2.13. Helsinki / Helsingfors	24	3.2.53. Maunula / Månsas	66
3.2.14. Helsinki / Helsingfors	25	3.2.54. Pohjois-Haaga / Norra-Haga	67
3.2.15. Helsinki / Helsingfors	26	3.2.54. Etelä - Kaarela / Södra -	
3.2.16. Käpylä / Kottby	27	Kårböle	68
3.2.17. Brändö Helsingfors / Brändö		3.2.56. Heikinlaakso / Henriksdal	69
Helsinki postiasema	28	3.2.57. Helsinki Porthania / H:fors	
3.2.18. Mosabacka postiasema	29-30	Porthania.	70
3.2.19. Fredriksberg postiasema	31	3.2.58. Roihuvuori / Kasberget	71
3.2.20. Sockenbacka postitoimitus	32	3.2.59. H:ki Munkkivuori / H:fors	
3.2.21. Äggelby postiasema	33	Munksberget.	72
3.2.22. Hoplaks postitoimitus	34-35	3.2.60. Paloheinä / Svedängen	73
3.2.23. Malm postiasema	36	3.2.61. Helsinki / Helsingfors	74
3.2.24. Fastböle / Puistola		3.2.62. Mellunkylä / Mellungsby	75
postiasema	37	3.2.63. Puotila / Potbygård	76
3.2.25. Suomenlinna / Sveaborg		3.2.64. Pihlajamäki / Rönbacka	77
postikonttori	38	3.2.65. Kaivoksela / Gruvsta	78
3.2.26. Helsinki / Helsingfors	39	3.2.66. Helsinki / Helsingfors	79
3.2.27. Helsinki / Helsingfors	40	3.3. Postipysäkit	
3.2.28. Helsinki / Helsingfors	41	3.3.1. Hermanstad pp	
3.2.29. Helsinki / Helsingfors	42	postipysäkki	80-81
3.2.30. Helsinki / Helsingfors	43	3.3.2. Lauttasaari / Drumsö	
3.2.31. Helsinki / Helsingfors	44	postipysäkki	82
3.2.32. Santahamina / Sandhamn	45	3.3.3. Boxbacka postipysäkki	83
3.2.33. Helsinki / Helsingfors	46	3.3.4. Kårböle postipysäkki.	84
3.2.34. Helsinki / Helsingfors	47	3.3.5. Baggböle postipysäkki	85
3.2.35. Munknäs / Munkkiniemi	48	3.3.6. Botby postipysäkki	86
3.2.36. Helsinki / Helsingfors	49	3.3.7. Degerö postipysäkki	87
3.2.37. Helsinki / Helsingfors	50	3.3.8. Hevossalmi / Hästnässund	
3.2.38. Helsinki / Helsingfors	51	postipysäkki	88
3.2.39. Helsinki / Helsingfors	52	3.3.9. Tammelund postipysäkki	89
3.2.40. Itä-Pakila postiasema	53	3.3.10. Viilinki / Villinge postipysäkki	90
3.2.41. Nordsjö postiasema	54	3.3.11. Jollas postipysäkki	91
3.2.42. Helsinki / Helsingfors	55		

3.4. Postinkuljetus muualle ja takaisin

3.4.1. Laivaposti	92-93
3.4.2. Lentoposti.	94-95
3.4.3. Maalaiskirjeenkanto	96

3.5. Muut toiminnot

3.5.1. Sanomalehdet	97
3.5.2. Postimuseo	98
3.5.3. Lennätinliikenne osasto I	99
3.5.4. Lennätinliikenne osasto II	100
3.5.5. Postimerkinäyttely	101
3.5.6. Postimerkki & huvilippu varasto.	102
3.5.7. Zeppelin	103
3.5.8. Postimerkki automaatti	104
3.5.9. Viestilliset ketjuleimat	105
3.5.10. Postiautot	106
3.5.11. Postiosoitukset	107
3.5.12. Malmin lentokenttä	108
3.5.13. Uusi pääpostitalo	109
3.5.14. Valtionrautatiet Helsingissä	110
3.5.15. Sota	111
3.5.16. Kuntaliitos	112
3.5.17. Lastenpäivän posti	113
3.5.18. Paikallistaksa alueet	114
3.5.19. Olympialaiset	115
3.5.20. Postilakot	116
3.5.21. Tullipostiosasto	117
3.5.22. Korkeasaari & Linnanmäki & Seurasaari	118

3.6. Helsinki / Helsingfors lisäleimat

3.6.1. Helsinki / Helsingfors pääpostin lisäleimat	119-121
Lähdeluettelo	122
Muuta kirjallisuutta	123

Hakemisto kirja III – 1965/66 - 2020

4.0. Pääpostitoimipaikka.

4.1. Helsinki / Helsingfors 10	9
--------------------------------	---

4.2. Alipostitoimipaikat - 1965

4.2.1. Helsinki / Helsingfors 80	10
4.2.2. Helsinki / Helsingfors 82	11
4.2.3. Helsinki / Helsingfors 83	12
4.2.4. Helsinki / Helsingfors 84	13
4.2.5. Helsinki / Helsingfors 85	14
4.2.6. Helsinki / Helsingfors 86	15
4.2.7. Helsinki / Helsingfors 91	16
4.2.8. Helsinki / Helsingfors 93	17-18
4.2.9. Helsinki / Helsingfors 95	19
4.2.10. Helsinki / Helsingfors 96	20
4.2.11. Helsinki / Helsingfors 129	21
4.2.12. Helsinki / Helsingfors 90	22
4.2.13. Helsinki / Helsingfors 120	23
4.2.14. Helsinki / Helsingfors 121	24
4.2.15. Helsinki / Helsingfors 122	25
4.2.16. Helsinki / Helsingfors 123	26
4.2.17. Helsinki / Helsingfors 124	27
4.2.18. Helsinki / Helsingfors 125.	28
4.2.19. Helsinki / Helsingfors 126	29
4.2.20. Helsinki / Helsingfors 127	30
4.2.21. Helsinki / Helsingfors 29	31
4.2.22. Helsinki / Helsingfors 94	32

4.3. Alipostitoimipaikat – 1966

4.3.1. Helsinki / Helsingfors 7	33
4.3.2. Helsinki / Helsingfors 9	34
4.3.3. Helsinki / Helsingfors 11	35
4.3.4. Helsinki / Helsingfors 12	36
4.3.5. Helsinki / Helsingfors 13	37
4.3.6. Helsinki / Helsingfors 14	38
4.3.7. Helsinki / Helsingfors 15	39
4.3.8. Helsinki / Helsingfors 16	40
4.3.9. Helsinki / Helsingfors 17	41
4.3.10. Helsinki / Helsingfors 18	42-43
4.3.11. Helsinki / Helsingfors 19	44
4.3.12. Helsinki / Helsingfors 20	45
4.3.13. Helsinki / Helsingfors 21	46
4.3.14. Helsinki / Helsingfors 25	47
4.3.15. Helsinki / Helsingfors 26	48
4.3.16. Helsinki / Helsingfors 27	49
4.3.17. Helsinki / Helsingfors 28	50
4.3.18. Helsinki / Helsingfors 30	51
4.3.19. Helsinki / Helsingfors 31	52

4.3.20. Helsinki / Helsingfors	32	53	4.4.11. Helsinki / Helsingfors	41	105
4.3.21. Helsinki / Helsingfors	33	54	4.4.12. Helsinki / Helsingfors	88	106
4.3.22. Helsinki / Helsingfors	34	55	4.4.13. Helsinki / Helsingfors	69	107
4.3.23. Helsinki / Helsingfors	35	56	4.4.14. Helsinki / Helsingfors	23	108
4.3.24. Helsinki / Helsingfors	36	57	4.4.15. Helsinki / Helsingfors	58	109
4.3.25. Helsinki / Helsingfors	37	58	4.4.16. Helsinki / Helsingfors	99	110
4.3.26. Helsinki / Helsingfors	39	59	4.4.17. Helsinki / Helsingfors	79	110
4.3.27. Helsinki / Helsingfors	40	60	4.4.18. Helsinki / Helsingfors	54	111
4.3.28. Helsinki / Helsingfors	42	61	4.4.19. Helsinki / Helsingfors	89	111
4.3.29. Helsinki / Helsingfors	44	62	4.4.20. Helsinki / Helsingfors	22	111
4.3.30. Helsinki / Helsingfors	50	63	4.4.21. Helsinki / Helsingfors	59	111
4.3.31. Helsinki / Helsingfors	51	64	4.4.22. Helsinki Eduskuntatalo		112
4.3.32. Helsinki / Helsingfors	52	65			
4.3.33. Helsinki / Helsingfors	53	66			
4.3.34. Helsinki / Helsingfors	55	67			
4.3.35. Helsinki / Helsingfors	56	68			
4.3.36. Helsinki / Helsingfors	57	69-70			
4.3.37. Helsinki / Helsingfors	60	71			
4.3.38. Helsinki / Helsingfors	61	72			
4.3.39. Helsinki / Helsingfors	62	73			
4.3.40. Helsinki / Helsingfors	63	74			
4.3.41. Helsinki / Helsingfors	64	75			
4.3.42. Helsinki / Helsingfors	65	76			
4.3.43. Helsinki / Helsingfors	66	77-78			
4.3.44. Helsinki / Helsingfors	67	79			
4.3.45. Helsinki / Helsingfors	70	80-81			
4.3.46. Helsinki / Helsingfors	71	82-83			
4.3.47. Helsinki / Helsingfors	72	84			
4.3.48. Helsinki / Helsingfors	73	85			
4.3.49. Helsinki / Helsingfors	75	86			
4.3.50. Helsinki / Helsingfors	76	87			
4.3.51. Helsinki / Helsingfors	81	88			
4.3.52. Helsinki / Helsingfors	97	89			
4.3.53. Helsinki / Helsingfors	101	90			
4.3.54. Helsinki / Helsingfors	200	91			
4.3.55. Helsinki / Helsingfors	300	92			
4.3.56. Helsinki / Helsingfors	92	93			

4.4. Alipostitoimipaikat – 1967 - 2020

4.4.1. Helsinki / Helsingfors	34	94
4.4.2. Helsinki / Helsingfors	68	95
4.4.3. Helsinki / Helsingfors	98	96
4.4.4. Helsinki / Helsingfors	77	97
4.4.5. Helsinki / Helsingfors	24	98-99
4.4.6. Helsinki / Helsingfors	38	100
4.4.7. Helsinki / Helsingfors	74	101
4.4.8. Helsinki / Helsingfors	87	102
4.4.9. Helsinki / Helsingfors	100	103
4.4.10. Helsinki / Helsingfors	78	104

4.5. Helsinki / Helsingfors lisäleimat 1966

4.5.1. Helsinki / Helsingfors 10 pääpostin lisäleimat	113-114
---	---------

4.6. Muut toiminnot

4.6.1. Sanomalehdet	115
4.6.2. Postimuseo	115
4.6.2. Tulliposti	115
4.6.2. Lentoposti	116
4.6.3. Laivaposti	117-118
Helsingin postiosoitekartta	118

Lähdeluettelo	119
---------------	-----

Muuta kirjallisuutta	120
----------------------	-----

3.0. Pääpostitoimipaikka.

3.1. Helsinki / Helsingfors

Helsinki / Helsingfors postitoimipaikka sijaitsi osoitteessa Nikolainkatu 4-6 vuonna 1923. Toimipaikka toimi Helsingin postitoiminnan pääkonttorina. Tämä postitoimiston toimenkuvaan kuului edelleen mm. Postiosoitus ja Poste Restante toimisto.

Helsinki / Helsingfors niminen toimipaikka toimi osoitteessa Nikolainkatu 4-6 vuoteen 1928 saakka, jolloin kadun nimi muuttui Snellmannin kaduksi. Toimipaikan palveluita oli ajan kuluessa siirretty muille toimipaikoille hoidettavaksi. Toimipaikka toimi tässä osoitteessa aina 6.3.1938 saakka. Silloin valmistui uusi Postitalo.

Vanhaan osoitteeseen avattiin Helsinki 27 niminen postitoimipaikka ja osoitteena oli Snellmaninkatu 4-6.

Helsinki / Helsingfors siltaleimoja oli useita käytössä ja näitä leimasimia käytettiin aina 1950 luvulle saakka.

▲ Kirjattu Kirje Helsinki 11.IX.25 -> Tanska, Köbenhavn.
Kirje pohjoismaihin 1,50mk, kirjaus 1,50mk

▲ Kirje Helsinki 1.X.54 -> Pargas 6.10.54. Kirje 25mk. Leimasin malli oli muuttunut. Edellinen siltaleimasin malli oli vaihtunut siltaleimoihin missä sillan ylä ja alapuolella olevat pystyviivat puuttuivat. Samoin silta ei jatku koko leiman läpi. Tämä leimasin malli oli käytössä enimmäkseen 1950 luvun alku vuosina.

▼ Kirjattu postikortti postiennakkona Helsinki 19.9.60 -> Ruotsi, Bromma. Postikortti 20mk, kiriaus 30mk. postiennakko 25000mk asti 30mk.

Kirja kertoo Helsingin postitoimipaikkojen kehityksen vuodesta 1923 aina vuosiin 1965 / 1966.

Tämä kirja on Helsingin postitoimipaikat kirjasarjan toinen osa.

Kaikki postitoimipaikat eivät heti kuuluneet Helsinkiin vaan toimipaikat on valittu vuoden 1965/66 postinumero uudistuksen mukaan.

